

УДК 341.1/8/342.9

DOI 10.32755/sjlaw.2025.01.033

Гречанюк Р. В.,

доктор юридичних наук, доцент,
доцент кафедри адміністративного права та судочинства,
Західноукраїнський національний університет,
м. Тернопіль, Україна
ORCID: 0009-0001-5102-3718;

Гречанюк С. К.,

доктор юридичних наук, професор, ректор,
Пенітенціарна академія України,
м. Чернігів, Україна
ORCID: 0000-0003-2000-9523

ПРИНЦИПИ АДМІНІСТРАТИВНОЇ ПРОЦЕДУРИ ЯК КЛЮЧОВІ ЗАСАДИ ДОБРОГО АДМІНІСТРУВАННЯ

У статті проаналізовано основні документи Європейського Союзу, які закріплюють право на добре адміністрування. Зроблено висновок, що базові принципи адміністративної процедури мають конституційну основу, а інші є наслідком гармонізації національного законодавства з документами Ради Європи щодо захисту прав і свобод приватних осіб у відносинах з адміністративними органами.

Ключові слова: *принципи адміністративної процедури, адміністративна процедура, добре адміністрування, адміністративний орган, адміністративний акт, гармонізація законодавства, європейські стандарти.*

Постановка проблеми. Право на добре адміністрування є фундаментальним правом особи звертатися до адміністративних органів щодо розгляду та вирішення своєї адміністративної справи неупереджено, справедливо і в розумні строки. Воно потребує від органів публічної адміністрації приділяти належну увагу правам, свободам та законним інтересам людини і громадянина, надавати якісні державні послуги, забезпечувати юридичну визначеність і передбачуваність адміністративних процедур і прозору та справедливу взаємодію адміністративних органів з приватними особами. Ефективний розгляд і вирішення адміністративних справ у дусі демократичної та правової держави з метою забезпечення права і закону є важливим критерієм формування довіри до держави та її інституцій.

Питання правового регулювання відносин адміністративних органів з приватними особами, гармонізація його з нормами Європейського Союзу та запровадження в правозастосовну діяльність цих органів сучасних принципів права, а також стандартів і вимог доброго адміністрування набувають сьогодні особливої актуальності. Адже принципи є основними та базовими ідеями, що визначають механізм і правила правового регулювання певної сфери суспільних відносин. Особливо важливого значення принципи набувають саме в публічно-правовій сфері. Оскільки запровадження та дотримання найкращих стандартів відносин адміністративних органів з приватними особами сприятимуть не лише дотриманню прав і свобод людини та громадянина, а й стануть певним запобіжником зловживань з боку публічної адміністрації.

Справедливою є думка про те, що принципи мають ключове значення ефективного та раціонального регулювання адміністративно-процедурних відносин з точки зору методології, а також правильного застосування відповідних правових норм. Вони є тим каркасом, що допомагає не схибити як у правотворчості, так і в правозастосуванні [1, с. 32].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Загальні питання правового регулювання адміністративної процедури висвітлюються в роботах В. Б. Авер'янова, О. Ф. Андрійко, Д. С. Астахова, В. М. Бевзенка, П. В. Діхтєвського, Т. О. Гуржія, Н. Ю. Задираки, О. Т. Зими, Д. А. Козачук, Т. О. Коломєць, В. К. Колпакова, А. Т. Комзюка, О. В. Кузьменко, О. С. Лагоди, Д. М. Лук'янця, Д. В. Лученка, Р. С. Мельника, О. І. Миколенка, А. Ю. Осадчого, Д. В. Приймаченка, С. Г. Стеценка, Д. В. Суценка, О. К. Туркової, А. М. Школика та інших. Особливу увагу принципам адміністративної процедури приділяли такі науковці, як: І. В. Бойко, Т. О. Карабін, І. В. Криворучко, О. М. Соловійова, В. П. Тимошук, А. А. Шарай. Однак ухвалення Закону України «Про адміністративну процедуру» (далі – ЗАП) потребує більш детального дослідження та аналізу її основних принципів.

Метою статті є аналіз змісту основних принципів адміністративної процедури і дослідження їх практичного значення

у правозастосовній діяльності та для забезпечення права особи на добре адміністрування.

Виклад основного матеріалу. Право на добре адміністрування, закріплене у статті 41 основоположних прав Європейського Союзу від 18 грудня 2000 року, гарантує особам право звертатися до адміністративних органів щодо розгляду і вирішення своєї адміністративної справи та містить у собі, зокрема:

- право кожної особи бути заслуханою до вжиття стосовно неї заходів індивідуального характеру, здатних мати для неї несприятливі наслідки;

- право кожної особи мати доступ до матеріалів своєї справи за умови дотримання законних інтересів конфіденційності, професійної та комерційної таємниці;

- обов'язок адміністративних органів мотивувати свої рішення;

- право на відшкодування збитків, завданих інституціями Європейського Союзу або його співробітниками під час виконання своїх обов'язків [2].

Також концепцію доброго адміністрування було закріплено і в низці документів м'якого права Європейського Союзу. Зокрема у 2007 році Комітет Міністрів Ради Європи схвалив Рекомендацію CM/Rec (2007)7 державам-членам про добре адміністрування. Цей документ узагальнив та вдосконалив положення, що містилися в рекомендаціях і резолюціях Ради Європи, схвалених раніше: про захист особи щодо актів адміністративних органів (1977), про здійснення дискреційних повноважень адміністративними органами (1980), про адміністративні процедури, які зачіпають велику кількість осіб (1987), та інші. Рекомендація CM/Rec(2007)7 також містить додаток – модельний Кодекс доброго адміністрування, що встановлює принципи і правила, які повинні застосовуватись публічною адміністрацією у їх відносинах з приватними особами. На виконання зазначеної Рекомендації стандарти доброго адміністрування були впроваджені в загальні акти про адміністративну процедуру окремих країн ЄС. Сьогодні більшість принципів та правил адміністративної процедури є невід'ємною частиною законодавства ЄС і мають статус «загальних принципів права Європейського Союзу».

В Україні тривалий період бракувало окремого законодавчого акта про адміністративну процедуру. Порядок взаємодії адміністративних органів з приватними особами регламентувався великою кількістю нормативно-правових актів різної спрямованості та юридичної сили. Частково правила доброго адміністрування були закріплені в Кодексі адміністративного судочинства України ще у 2005 році. Ці питання безпосередньо не належать до предмета регулювання КАСУ, однак така позиція законодавця була обґрунтована саме за браком окремого закону про адміністративну процедуру. У ч. 2 ст. 2 КАСУ містяться певні загальні вимоги, якими повинні керуватися суб'єкти владних повноважень (до яких належать і адміністративні органи) під час ухвалення рішень та вчинення дій. Під час оскарження цих рішень і дій адміністративні суди перевіряють їх відповідність визначеним критеріям.

Забезпечення якісного рівня законодавчої регламентації процедур зовнішньоуправлінської діяльності адміністративних органів та їх відносин з приватними особами, гармонізація національного законодавства з *aquis* Європейського Союзу та впровадження концепції доброго врядування, зокрема окремої його складової – доброго адміністрування, стало однією з основних євроінтеграційних вимог для України.

17 лютого 2022 року було ухвалено Закон України «Про адміністративну процедуру» № 2073-IX, який набрав чинності 15 грудня 2023 року. Сьогодні він є рамковим нормативно-правовим актом, що регулює відносини адміністративних органів з фізичними та юридичними особами щодо розгляду і вирішення адміністративних справ шляхом ухвалення та виконання адміністративних актів. ЗАП у змісті своїх принципів значною мірою відобразив критерії, визначені ч. 2 ст. 2 КАСУ з метою гармонізації цих законодавчих актів між собою.

Перелік принципів адміністративної процедури визначений ч. 1. ст. 4 ЗАП, а саме: верховенство права, зокрема законності та юридичної визначеності; рівність перед законом; обґрунтованість; безсторонність (неупередженість) адміністративного органу; добросовісність і розсудливість; пропорційність; відкритість; своєчасність і розумний строк; ефективність; презум-

пція правомірності дій та вимог особи; офіційність; гарантування права особи на участь в адміністративному провадженні; гарантування ефективних засобів правового захисту [3].

Зміст цих принципів, що розкривається у нормах ЗАП, закріплює і деталізує правила та стандарти доброго адміністрування. Базові принципи адміністративної процедури мають конституційну основу. Так, з положень Конституції України походять принципи: верховенства права (ст. 8), законності (статті 6, 19, 92, 120), рівності учасників адміністративного провадження перед законом (ст. 24), гарантування правового захисту (ст. 55). Окремі принципи адміністративної процедури, закладені в ЗАП, є наслідком гармонізації національного законодавства з документами Ради Європи щодо захисту прав і свобод приватних осіб у відносинах з адміністративними органами. Зокрема, це стосується принципів обґрунтованості, безсторонності (неупередженості) адміністративного органу, пропорційності (включно із застосуванням повноваження з належною метою), гарантування права особи на участь в адміністративному провадженні, гарантування правового захисту [4, с. 47].

Важливим для правильного застосування принципів адміністративної процедури є те, що закон не лише закріплює їх перелік, а й деталізує і розкриває їх зміст в окремих статтях та інших положеннях. Варто наголосити, що додатковою гарантією забезпечення права і закону є вимога ЗАП щодо обов'язку адміністративних органів керуватися принципами адміністративної процедури під час адміністративної діяльності, що не потребує ухвалення адміністративних актів, наприклад, у випадку видачі певних довідок, надання доступу до публічної інформації тощо.

Необхідно враховувати, що законом можуть бути встановлені особливості адміністративного провадження для окремих категорій адміністративних справ, так звані спеціальні адміністративні процедури. Однак здійснення адміністративних процедур, що регулюються нормами спеціального законодавства, повинні відповідати принципам адміністративної процедури, визначеним ЗАП. У цьому випадку принципи адміністративної процедури виступають головним інструментом вирішення правових прогалин і колізій. Адже до приведення законодавчих

актів у відповідність із ЗАП вони застосовуються в частині, що не суперечить принципам цього закону. Пропонуємо детальніше розглянути окремі принципи адміністративної процедури.

Принцип верховенства права, зміст якого розкривається у ст. 5 ЗАП, дублює положення ст. 3 Конституції України, відповідно до якої людина, її життя і здоров'я, честь та гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю [5], а також закріплений у ст. 8 Конституції України та є фундаментальним принципом правотворення і державотворення. Одним з виявів верховенства права є те, що право не обмежується лише законодавством як однією з його форм, а охоплює й інші соціальні регулятори, зокрема норми моралі, традиції, звичаї тощо, які легітимовані суспільством та зумовлені історично досягнутим культурним рівнем суспільства [6].

Принцип законності в Україні як елемент верховенства права також належить до конституційних і походить зі ст. 19 Конституції України, яка передбачає, що органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією і законами України [5]. Цей принцип зобов'язує адміністративні органи діяти за формулою, відповідно до якої їм дозволено лише те, що передбачено законом. Новелою ЗАП є вказівка на необхідність урахування при здійсненні адміністративної процедури практики Європейського суду з прав людини. Адже багато рішень, що ухвалюються адміністративними органами, стосуються прав і свобод, які захищає Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод та протоколи до неї. Відповідно гарантії та принципи справедливої процедури, закріплені у ст. 6 СКПЛ, є універсальними для всіх галузей права, а тому повинні застосовуватись не лише органами правосуддя, а й адміністративними органами і поширюватись не тільки на судовий розгляд спорів, а й на їх вирішення на досудовому етапі розгляду.

Важливою новелою ЗАП, що гарантує дотримання принципів доброго адміністрування, є закріплення на законодавчому рівні визначення дискреційних повноважень адміністративних органів та чітких умов законності здійснення цих повноважень, а саме:

- 1) дискреційне повноваження передбачено законом;
- 2) дискреційне повноваження здійснюється в межах та у спосіб, що передбачені Конституцією України та законом;
- 3) правомірний вибір здійснено адміністративним органом для досягнення мети, з якою йому надано дискреційне повноваження, і відповідає принципам адміністративної процедури, визначеним цим Законом;
- 4) вибір рішення адміністративного органу здійснюється без відступлення від попередніх рішень, ухвалених тим самим адміністративним органом в однакових чи подібних справах, крім обґрунтованих випадків [3]. До цього жоден нормативно-правовий акт в Україні не визначав правил реалізації адміністративними органами своїх повноважень розсуду.

Важливою умовою законності дискреційних повноважень є вимога законодавця, відповідно до якої вибір рішення повинен здійснюватися без відступлення від попередніх рішень, ухвалених в однакових чи подібних справах, та обов'язкова відповідність такого рішення принципам адміністративної процедури. Така норма суттєво обмежує адміністративний орган у здійсненні адміністративного розсуду. Однак саме ця вимога є реалізацією принципу юридичної визначеності як елемента верховенства права та передбачає надання практиці адміністративного органу значення правозастосовного джерела.

Принцип правової визначеності первинно був сформульований практикою Європейського суду з прав людини і розглядається як складова частина верховенства права з точки зору стану правового регулювання та умов реалізації права [7, с. 83]. Метою закріплення цього принципу є однакове застосування норми права, недопущення можливостей для її довільного трактування та надання можливості учасникам суспільних відносин бути впевненими у своїх легітимних очікуваннях.

Також принцип законності передбачає обов'язок адміністративного органу, що порушив право, свободу чи законний інтерес особи, поновити його за власною ініціативою протягом розумного строку з дня виявлення такого порушення, не чекаючи подання скарги чи пред'явлення позову та запобігаючи повторенню порушення в майбутньому. Відповідна норма зо-

бов'язує органи публічної адміністрації діяти на випередження, вона покликана сприяти розумному розв'язанню конфліктних ситуацій за власним офіційним уповноваженням адміністративних органів та спрямована передусім на підвищення довіри особи до держави і має на меті зменшення кількості позовів до суду та адміністративних оскаржень.

Із проаналізованими принципами та умовами здійснення дискреційних повноважень дуже тісно пов'язані такі принципи адміністративної процедури, як: рівність перед законом, обґрунтованість та безсторонність (неупередженість) адміністративного органу. Принцип рівності перед законом гарантований Конституцією України та Європейською конвенцією з прав людини і спрямований на захист осіб від будь-яких виявів дискримінації та забезпечення справедливого функціонування адміністративних органів. Одночасно він передбачає надання додаткових гарантій під час здійснення адміністративного провадження окремим вразливим категоріям осіб.

Принцип обґрунтованості передбачає не лише належність та повноту з'ясування обставин справи, а є на практиці важливим механізмом обмеження дискреційних повноважень. Відповідно до змісту цього принципу адміністративний орган зобов'язаний надати належне обґрунтування у випадку зміни оцінки та висновків в однакових чи подібних справах. Важливою вимогою та новелою ЗАП є норма, що зобов'язує адміністративний орган обґрунтовувати адміністративні акти, які можуть негативно вплинути на право, свободу чи законний інтерес особи. Цей принцип є одним із ключових для адміністративної процедури і доброго адміністрування. Адже на практиці недотримання принципу обґрунтованості та брак мотивувальної частини в адміністративному акті, для якого вона є обов'язковою, є автоматичною підставою для скасування акта у разі його оскарження. Також варто враховувати, що адміністративний акт, який є позитивним для однієї особи, може бути негативним для іншої, і в такому випадку також повинен містити мотивувальну частину.

Зміст принципу безсторонності (неупередженості) адміністративного органу містить у собі два елементи, що не є тотож-

ними. Адже вимога щодо безсторонності розкривається у ч. 1 ст. 9 ЗАП та передбачає «однакове ставлення до всіх учасників адміністративного провадження». Своєю чергою неупередженість «не допускає неправомірну заінтересованість адміністративного органу в результатах розгляду та вирішення справи» (ч. 2. ст. 9 ЗАП). Забезпечення неупередженості адміністративного провадження передбачає сукупність інструментів, починаючи від механізмів відводу і самовідводу посадових осіб адміністративного органу й закінчуючи новими інституційними підходами до розгляду скарг в адміністративному порядку [4, с. 71].

Процедура адміністративного оскарження врегульована безпосередньо нормами ЗАП, а право особи оскаржувати рішення, дії та бездіяльність адміністративних органів як до адміністративного органу вищого рівня, так і до суду забезпечується принципом гарантування ефективних засобів правового захисту (ст. 18 ЗАП). Реалізація цього принципу є своєрідною формою зовнішнього контролю за діяльністю адміністративного органу. Адже відповідно до ЗАП особа може оскаржувати не лише адміністративний акт, а й процедурні дії та рішення, що ухвалюються та вчиняються в адміністративному провадженні.

Принципи добросовісності і розсудливості, а також пропорційності не є новими для національного законодавства. Вони корелюють з положеннями КАСУ, що визначають критерії перевірки правомірності діяльності адміністративних органів та спрямовані насамперед на обмеження дискреційних повноважень цих органів. Справедливою є думка про те, що добрим варто вважати публічне адміністрування, що базується на юридичних нормах, але ними не обмежується і максимально враховує конкретні фактичні обставини з метою найповнішого та найшвидшого задоволення як інтересів приватних осіб, так і публічного інтересу [8, с. 116]. Важливе практичне значення норми-принципу добросовісності і розсудливості в тому, що обов'язкам адміністративного органу кореспондує обов'язок особи здійснювати надані їй права добросовісно та не зловживати ними, що має на меті гармонізувати відносини цих суб'єктів.

Наступна група принципів забезпечує вирішення адміністративної справи ефективно, з найменшими витратами коштів

та інших ресурсів, а також своєчасно і протягом розумного строку. Своєю чергою ЗАП містить низку положень і норм, що деталізують зміст дотримання зазначених принципів.

Також ЗАП закріплює низку принципів, що визначають правила та порядок участі особи в адміністративному провадженні. Наприклад, принцип відкритості забезпечує реалізацію права особи на доступ до інформації, що пов'язана з ухваленням і виконанням адміністративного акта стосовно неї та виходить зі ст. 32 Конституції України.

Важливою новелою ЗАП є забезпечення права особи знати про початок адміністративного провадження та про своє право на участь у такому провадженні. Відповідна законодавча норма надає особі більше можливостей щодо захисту своїх прав та інтересів у відносинах з адміністративними органами. Із принципом відкритості тісно пов'язаний принцип гарантування права особи на участь в адміністративному провадженні, що є одним із фундаментальних принципів адміністративної процедури та однією із ключових засад доброго адміністрування. Адже саме цей принцип наближає відносини адміністративних органів з приватними особами до європейських стандартів. Зокрема Резолюція (77)31 Комітету Міністрів Ради Європи про захист особи від актів адміністративних органів від 28 вересня 1977 року визначає такі права осіб: право особи бути вислуханою, право на доступ до інформації, право на допомогу і представництво [9]. Український законодавець також робить особливий акцент на обов'язку адміністративного органу здійснювати інформування та консультивання учасників адміністративного провадження з питань, що стосуються адміністративного провадження, а також щодо змісту їхніх прав і обов'язків.

Право особи бути заслуханою адміністративним органом означає можливість такої особи висловлювати свою позицію у справі до ухвалення адміністративного акта, який може негативно вплинути на право, свободу чи законний інтерес особи. Варто також враховувати, що особою визнаються всі учасники адміністративного провадження, зокрема і заінтересовані особи. А право «бути заслуханою» передбачає не лише усну, а, як правило, письмову форму обґрунтування особою власної пози-

ції. Механізм реалізації цього права-принципу забезпечується багатьма нормами ЗАП.

Принципу-праву особи на участь в адміністративному провадженні і праву надавати документи, а також інші докази, що стосуються обставин адміністративної справи, кореспондують принцип офіційності, який відповідно зобов'язує адміністративний орган встановлювати обставини, що мають значення для вирішення справи, і за необхідності збирати для цього документи та інші докази з власної ініціативи, зокрема без залучення особи. До того ж адміністративний орган не може вимагати від особи надання документів та відомостей, що перебувають у володінні інших суб'єктів, які можуть їх надати.

Висновки. Підсумовуючи, варто зазначити, що під принципами адміністративної процедури варто розуміти ключові ідеї (засади) та правила відносин адміністративних органів з приватними особами щодо розгляду і вирішення адміністративних справ. Законодавець не лише закріпив перелік цих принципів у ст. 4 ЗАП, а й розкриває їх зміст та механізм забезпечення в нормах цього закону. Ухвалення окремого законодавчого акта, що визначає порядок здійснення загальної адміністративної процедури, стало логічним продовженням гармонізації національного законодавства із законодавством ЄС на євроінтеграційному шляху України. Дотримання принципів адміністративної процедури не лише наближає нас до європейських стандартів, а й є ключовими вимогами і засадами забезпечення права на добре адміністрування.

Принципи адміністративної процедури являють собою комплексну систему взаємоузгоджених та взаємозалежних елементів, що мають на меті гармонізувати відносини адміністративних органів з приватними особами, забезпечувати і захищати права, свободи чи законні інтереси людини і громадянина та збалансувати їх з публічним інтересом держави. Адже належне вирішення адміністративної справи неможливе без урахування і дотримання всіх принципів адміністративної процедури, а порушення хоча б одного з них призводить до порушення інших і має наслідком визнання адміністративного акта недійсним.

Законодавче закріплення принципів адміністративної процедури є основною гарантією недопущення зловживань з боку адміністративних органів, а також важливим практичним інструментом вирішення колізій, що можуть виникати до приведення у відповідність положень інших нормативно-правових актів з положеннями ЗАП.

Список використаних джерел

1. Адміністративна процедура та адміністративні послуги: зарубіжний досвід і пропозиції для України / авт.-упоряд. В. П. Тимошук. Київ : Факт, 2003. 496 с.
2. Хартія основних прав Європейського Союзу. *Європейське право*. 2013. № 1–2. С. 294–304. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/evrpr_2013_1-2_25 (дата звернення: 30.01.2025).
3. Про адміністративну процедуру : Закон України від 17.02.2022 р. № 2073-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2073-20#n69> (дата звернення: 30.01.2025).
4. Науково-практичний коментар до Закону України «Про адміністративну процедуру» / авт. колектив: О. Ф. Андрійко, В. М. Бевзенко та ін. ; за заг. ред. В. П. Тимошука. Київ, 2023. 545 с.
5. Конституція України : прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 30.01.2025).
6. Рішення Конституційного Суду України від 02.11.2004 р. № 15–рп. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/ks04020?an=122> (дата звернення: 30.01.2025).
7. Бойко І. В., Соловйова О. М. Принципи адміністративної процедури як маркери її змісту. URL: https://www.researchgate.net/publication/350689682_Principi_administrativnoi_proceduri_ak_marke_ri_ii_zmistu (дата звернення: 30.01.2025).
8. Школик А. М. Адміністративно-процедурне законодавство в Україні: становлення та систематизація : дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.07. Запоріжжя, 2021. 417 с.
9. Резолюція (77)31 Комітету Міністрів Ради Європи про захист особи стосовно актів адміністративних органів влади від 28.09.1977 р. URL: <https://rm.coe.int/16804dec56> (дата звернення: 30.01.2025).

Hrechaniuk R.,

Doctor of Sciences of Law, Associate Professor,
Associate Professor of Department
of Administrative Law and Judicial Procedure,
West Ukrainian National University,
Ternopil, Ukraine
ORCID: 0009-0001-5102-3718;

Hrechaniuk S.,

Doctor of Sciences of Law, Professor, Rector,
Penitentiary Academy of Ukraine,
Chernihiv, Ukraine
ORCID: 0000-0003-2000-9523

PRINCIPLES OF ADMINISTRATIVE PROCEDURE AS KEY PRINCIPLES OF GOOD ADMINISTRATION

The article analyzes the main documents of the European Union, which enshrine the right to good administration. It is substantiated that an important guarantee of its provision is the adoption of separate legislative acts on administrative procedure, which regulate the rules of relations between administrative bodies and private individuals.

It is proven that the adoption of the Law of Ukraine "On Administrative Procedure" was an important step towards the harmonization of national legislation with the acquis of the European Union and the implementation of the concept of good governance and, in particular, its separate component, good administration. The author analyzed the main principles of the administrative procedure and proved their practical importance for ensuring the right to good administration.

The article concludes that the basic principles of administrative procedure have a constitutional basis, and others are a consequence of the harmonization of national legislation with the documents of the Council of Europe on the protection of the rights and freedoms of individuals in relations with administrative bodies. Also, the list of principles of administrative procedure correlates with the criteria that decisions and actions of subjects of power must meet, defined in Part 2 of Article 2 of the Code of Administrative Procedure.

The author provides an author's definition of the principles of administrative procedure. It is concluded that the principles of administrative procedure represent a complex system of mutually agreed and interdependent elements aimed at harmonizing the relations of administrative bodies with private individuals, ensuring and protecting the rights, freedoms or legitimate interests of a person and a citizen, and balancing them with the public interest of the state.

The results of the study substantiate that the principles of administrative procedure are key principles and standards of good administration, an effective safeguard against abuses by public administration, and an important practical tool for resolving legal conflicts.

Key words: *principles of administrative procedure, administrative procedure, good administration, administrative body, administrative act, harmonization of legislation, European standards.*

References

1. Tymoshchuk, V. P. (2003), Administrative procedure and administrative services: foreign experience and proposals for Ukraine, Fakt, Kyiv.
2. "Charter of Fundamental Rights of the European Union" (2013), *European Law*, No. 1–2, pp. 294–304, available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/evrpr_2013_1-2_25 (accessed 30 January 2025).
3. Ukraine (2022), On Administrative Procedure : Law of Ukraine, Verkhovna Rada of Ukraine, Kyiv.
4. Andriiko, O. F., Bevzenko, V. M. (2023), Scientific and Practical Commentary on the Law of Ukraine "On Administrative Procedure", Edited by V. P. Tymoshchuk, Kyiv.
5. Constitution of Ukraine of 28.06.1996, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96%D0%B2%D1%80#Text> (accessed 30 January 2025).
6. Decision of the Constitutional Court of Ukraine of 02.11.2004 No. 15-rp., available at: <https://ips.ligazakon.net/document/ks04020?an=122> (accessed 30 January 2025).
7. Boiko, I. V. and Soloviova, O. M., Principles of administrative procedure as markers of its content, available at: https://www.researchgate.net/publication/350689682_Principi_administrativnoi_proceduri_ak_marke_ri_ii_zmistu (accessed 30 January 2025).
8. Shkolyk, A. M. (2021), Administrative procedural legislation in Ukraine: formation and systematization, Zaporizhzhia.
9. Resolution (77)31 of the Committee of Ministers of the Council of Europe on the protection of individuals in relation to acts of administrative authorities of 28.09.1977, available at: <https://rm.coe.int/16804dec56> (accessed 30 January 2025).